

**UCHWAŁA NR XIII /66/2019
RADY GMINY W JANOWICACH WIELKICH
z dnia 16 grudnia 2019**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi,
Narkomanii oraz Przemocy w Rodzinie w Gminie Janowice Wielkie na rok 2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) w związku z art. 4¹ ust. 1 i 2 i 5 oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.: Dz. U. z 2019 r., poz. 2277) art. 10 ust. 1, ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.: Dz. U. z 2019 r., poz. 852 ze zm.) oraz art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 listopada 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.) Rada Gminy w Janowicach Wielkich uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się i przyjmuje do realizacji „Gminny Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi, Przeciwdziałaniu Narkomanii oraz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Janowice Wielkie na rok 2020”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Janowice Wielkie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje od 1 stycznia 2020 roku.

RADA GMINY
w Janowicach Wielkich

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
w Janowicach Wielkich

[Podpis]
Przewodniczący

UZASADNIENIE

Do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii i przemocy w rodzinie. Zbiór powyższych działań spisany jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi, Narkomanii oraz Przemocy w Rodzinie, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Art. ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym stanowi, że do właściwości wyłącznej rady gminy należy stanowienie w sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy. Kompetencje tego rodzaju określa ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości, której art. 4¹ ust. 1 wymienia jako zadania gminy:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowaw. i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z zakazem reklamy i promocji alkoholu oraz zakazem sprzedaży i podawania wyrobów alkoholowych.

Art. 18² ww. ustawy stanowi, że dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom w rodzinie i nie mogą być przeznaczone na inne cele. Art. 10 ust. 1 pkt 1-4, ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii przewiduje podobne zadania, z uwzględnieniem specyfiki uzależnienia od narkotyków, zobowiązując wójta do opracowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, który uchwała rada gminy.

Natomiast art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 listopada 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wskazuje, iż zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez wskazane organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego; do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- tworzenie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Gminny Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi, Narkomanii oraz Przemocy w Rodzinie w Gminie Janowice Wielkie na 2020 rok został opracowany zgodnie z ww. zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy, uwzględnia również wytyczne ujęte w Narodowym Programie Zdrowia. Realizacja zadań ujętych w Programie sfinansowana zostanie z dochodów Gminy Janowice Wielkie z tytułu wpływu z opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

W budżecie Gminy Janowice Wielkie na rok 2020 na ten cel zaplanowano kwotę 66 000 zł.

Gminny Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Janowice Wielkie na rok 2020

WPROWADZENIE

Uzależnienie od alkoholu jest jednym z najpoważniejszych problemów społecznych. Choroba alkoholowa ma wiele aspektów: wpływa na sferę zdrowotną, psychiczną, duchową i rodzinną uzależnionego. Problemy wynikające z nadużywania alkoholu wyróżniają się na tle innych ze względu na ich wpływ na wiele dziedzin życia społecznego. Przyczyniają się do negatywnych zjawisk, jak wypadki komunikacyjne, wykroczenia i czyny karalne. Nietrzeźwość to także jedna z głównych barier utrudniających wydostanie się z biedy. Niejednokrotnie z uzależnieniem wiąże się problem przemocy domowej. Pomoc osobom uzależnionym nie może, więc ograniczać się do bezpośredniego działania z osobą uzależnioną, ale ma zmniejszać negatywne skutki uzależnień dla całego społeczeństwa. Stąd też szczególnie wyeksponowana w Programie została działalność edukacyjna, której celem ma być uświadomienie młodym mieszkańcom gminy jak szkodliwe są używki oraz wykształcenie w nich właściwych postaw społecznych. Niezmiernie istotne jest również wzmacnianie pozycji rodziny poprzez działania edukacyjne i realizację przedsięwzięć profilaktycznych, mających na celu integrację i wskazanie sposobu spędzania wolnego czasu w sposób wolny od używek.

Na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi gmina ma obowiązek corocznego uchwalania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zgodnie z art.4¹ ustawy, prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Działania te podejmowane są w oparciu o uchwalane corocznie gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Janowice Wielkie na rok 2020 zwany dalej Gminnym Programem określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych

i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Program jest kontynuacją szeregu działań, zainicjowanych w latach ubiegłych. Doświadczenia zdobyte podczas dotychczasowej realizacji pozwalają na dokładniejsze poznanie środowiska lokalnego oraz jego potrzeb zgodnych z kierunkami zawartymi w aktach prawnych:

- ❖ Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016r. poz. 1492)
 - ❖ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz.2277)
 - ❖ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz. 852 z późn.zm.);
 - ❖ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
 - ❖ Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2022 przyjęta uchwałą Nr VIII/ 34/2015 Rady Gminy Janowice Wielkie z dnia 28 czerwca 2015 roku,
 - ❖ Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2020.
- Program winien być realizowany przy współpracy różnych podmiotów, począwszy od pomocy społecznej, poprzez placówki oświatowe, służbę zdrowia, instytucje strzegące porządek publiczny i przestrzeganie prawa,

organizacje pozarządowe oraz instytucje kościelne, które poprzez swoje doświadczenia stanowią nieodłączną część systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

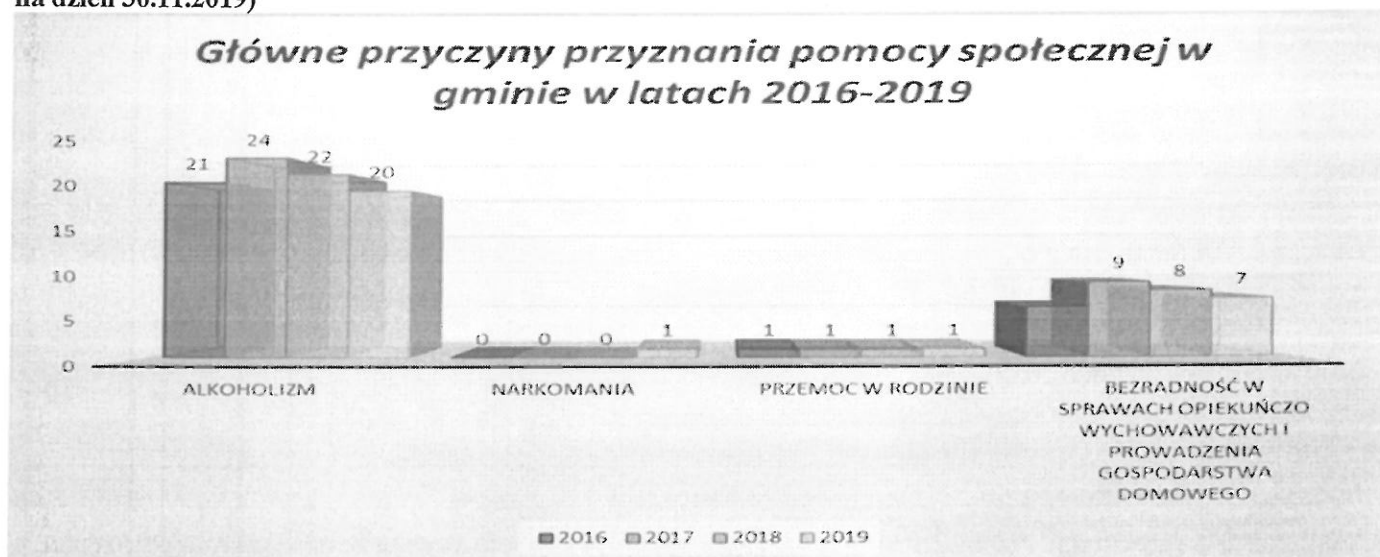
Gminny Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Janowice Wielkie na rok 2020 stanowi integralną część strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Janowice Wielkie i skierowany jest do wszystkich mieszkańców gminy.

1. DIAGNOZA SYTUACJI W GMINIE JANOWICE WIELKIE W ASPEKcie PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, NARKOMANII ORAZ PRZEMOCY W RODZINIE.

Gmina Janowice Wielkie jest położona w południowo-zachodniej części województwa dolnośląskiego. Na terenie gminy znajduje się 6 miejscowości (wsi): Janowice Wielkie, Komarno, Radomierz, Trzcínko, Mniszków i Miedzianka. Na terenie Gminy Janowice Wielkie wg Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Janowice Wielkie zameldowanych jest obecnie 4 189 osób - stan na 30.11.2019 roku.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na przestrzeni lat 2016-2019 (dane na dzień 30.11.2019 rok) liczba osób objętych pomocą społeczną, którym przyznano decyzją świadczenie z powodu alkoholizmu, narkomanii, przemocy w rodzinie jak również bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego kształtuje się na podobnym poziomie.

Wykres nr 1. Główne przyczyny przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2016-2019 (w tym rok 2019 na dzień 30.11.2019)

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowicach Wielkich - Sprawozdania MPIPS

Na terenie Gminy Janowice Wielkie na dzień 30.11.2019 r. funkcjonuje łącznie **13 punktów sprzedaży** podawania napojów alkoholowych w miejscu (placówki handlowe oraz punkty gastronomiczne). W rozbiciu na poszczególne sołectwa gminy przedstawiają się one następująco: Sołectwo Janowice Wielkie – 5 placówek w tym: 1 placówka gastronomiczna, sołectwo Komarno - 2 punkty w tym: 1 placówka gastronomiczna, sołectwo Trzcínko – 1 placówki handlowe, sołectwo Miedzianka -1 placówka gastronomiczna, sołectwo Radomierz – 4 placówki w tym: 2 placówki gastronomiczne.

Zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - Rada Gminy w Janowicach Wielkich w dniu 8 sierpnia 2018 roku uchwałą Nr XL/195/2018 ustaliła w Gminie Janowice Wielkie maksymalną liczbę zezwoleń (nie punktów, a zezwoleń) na sprzedaż napojów alkoholowych dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, z uwzględnieniem do spożycia w miejscu sprzedaży **36 zezwoleń** oraz poza miejscem sprzedaży **45 zezwoleń**.

Wykres nr 2. Rynek Napojów Alkoholowych w gminie w latach 2016-2019 (w tym rok 2019 na dzień 30.11.2019)

Źródło: Dane Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Janowicach Wielkich.

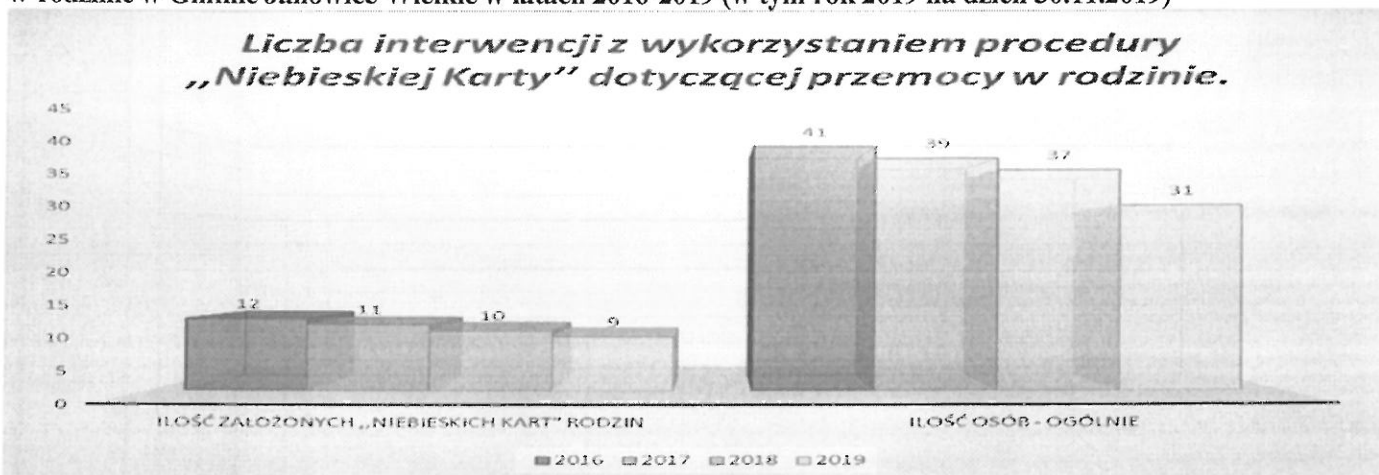
Na terenie Gminy Janowice Wielkie zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W roku 2019 - do dnia 30.11.2019 roku zorganizowano **7 posiedzeń** Zespołu Interdyscyplinarnego. Posiedzenia dotyczyły problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinach, jakie występowały na terenie Gminy Janowice Wielkie. Analiza występujących wykroczeń i przestępstw popełnionych, **po spożyciu alkoholu** przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1. Liczba interwencji z wykorzystaniem procedury „Niebieskiej Karty” dotyczącej przemocy w rodzinie.

Liczba środowisk	2016	2017	2018	2019 na dzień 30.11.2019r
Ilość założonych „Niebieskich Kart”	12 rodzin	11 rodzin	10 rodzin	9 rodzin
Ilość osób - ogólnie	41	39	37	31
w tym:				
• osób dorosłych	24	22	20	20
• dzieci	17	17	17	11

Źródło: Dane Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Janowicach Wielkich.

Wykres nr 3. Liczba interwencji z wykorzystaniem procedury „Niebieskiej Karty” dotyczącej przemocy w rodzinie w Gminie Janowice Wielkie w latach 2016-2019 (w tym rok 2019 na dzień 30.11.2019)

Źródło: Dane Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Janowicach Wielkich

Problemem uzależnień na terenie gminy Janowice Wielkie zajmuje się Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana przez Wójta Gminy Janowice Wielkie, działająca na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, utworzona przez zespół ludzi, których zadaniem jest realizacja zadań tejże ustawy, a także ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Wykres nr 4. Podejmowane działań przez Gminną Komisję w latach 2016- 2019 (w tym rok 2019 na dzień 30.11.2019)

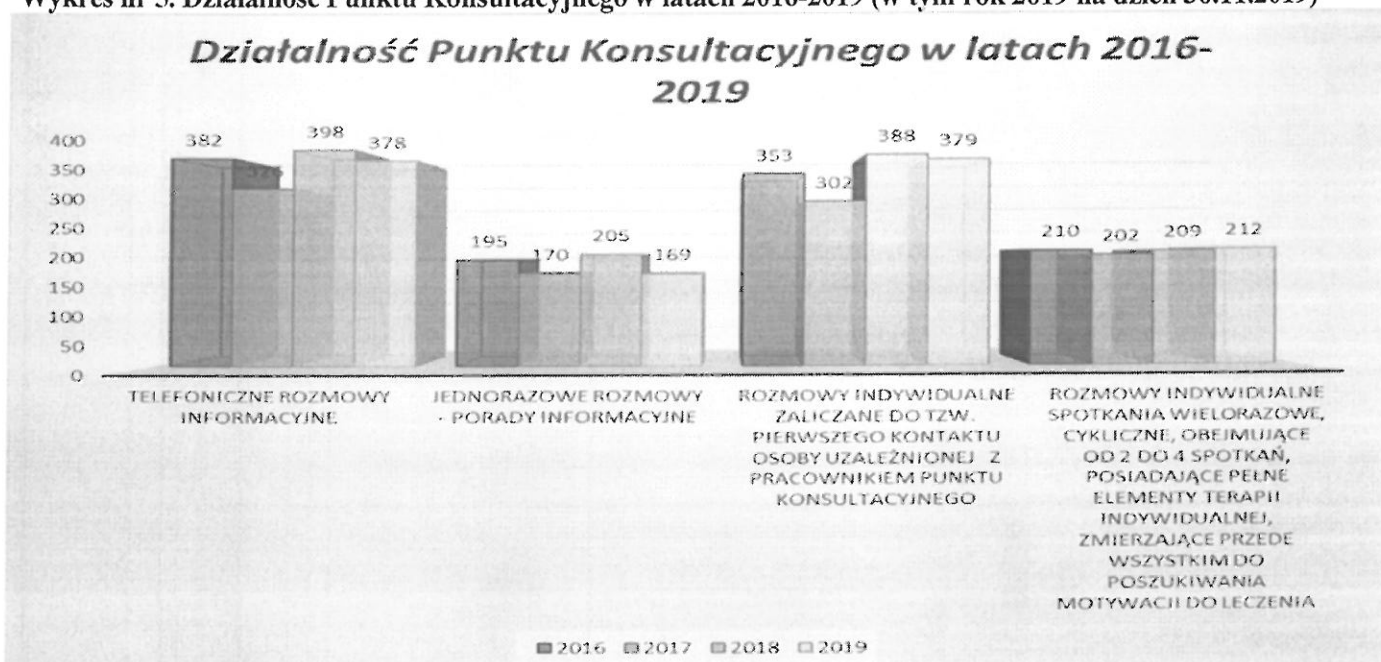

Źródło: Dane Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Janowicach Wielkich.

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli wynika, iż duża część populacji naszej gminy ma problemy z uzależnieniem, boryka się przezwyciężeniem trudnych sytuacji, w których nie są w stanie samodzielnie pokonać wykorzystując własne możliwości, walcząc ze swoimi słabościami.

W gminie Janowice Wielkie od roku 2009 funkcjonują **Punkty Konsultacyjne** dla osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansuje funkcjonowanie Punktów Konsultacyjnych znajdujących się na terenie Gminy Janowice Wielkie (3 punkty) zarówno dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin oraz ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.

Wykres nr 5. Działalność Punktu Konsultacyjnego w latach 2016-2019 (w tym rok 2019 na dzień 30.11.2019)

Źródło: Sprawozdania Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Janowicach Wielkich.

Rodziny z problemami uzależnień mogą korzystać również z pomocy udzielanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze- Dział Interwencji Kryzysowej, której celem jest udzielenie specjalistycznej pomocy rodzinom pomocy psychologicznej dla ofiar i sprawców przemocy, poradnictwa i terapii uzależnień, konsultacji psychologicznych (z tej formy skorzystały tylko 2 osoby).

2. CELE, PRIORYTETY I ZADANIA PROGRAMU

Celem strategicznym Gminnego Programu jest **Ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz stosowania przemocy, zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych ryzykownych zachowań przez dzieci i młodzież.**

Cel będzie realizowany poprzez wykorzystanie zasobów instytucjonalnych i wybranych inicjatyw lokalnych w następujących obszarach:

- ❖ **profilaktyki uniwersalnej** - adresowanych do wszystkich mieszkańców Janowic Wielkich, bez względu na stopień ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
- ❖ **profilaktyki selektywnej** - adresowanej do grup o podwyższonym stopniu ryzyka wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
- ❖ **profilaktyki wskazującej** - adresowanej do osób lub grup, które wykazują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia;
- ❖ **terapii i rehabilitacji** - obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem.

Cele szczegółowe Programu:

Zadania związane z prowadzeniem działań profilaktycznych i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należą do zadań własnych gmin zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (zwanej dalej ustawą) z dnia 26 października 1982 r. (tj.: Dz. U. z 2019 r., poz. 2277) oraz art. 6 ust.1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.).

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art. 4¹ ust. 1 nakłada na gminę obowiązek podejmowania następujących działań:

- ❖ Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- ❖ Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- ❖ Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- ❖ Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- ❖ Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przez sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- ❖ Ustalanie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrola przestrzegania zasad obrotu tymi napojami.
- ❖ Zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- ❖ Ograniczanie dostępności do alkoholu.

Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1492 ze zm.) w art. 19 pkt 4 wprowadziła zmiany do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Między

innymi art. 4¹ ust. 2 otrzymał brzmienie: Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Celem strategicznym Narodowego programu Zdrowia (NPZ) na lata 2016 – 2020 jest wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.

Cele operacyjne w pkt 2 wskazują profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi. Opracowany został Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który obejmuje działania takie jak:

Promocja zdrowia

1. Edukacja zdrowotna

- ❖ prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia;
- ❖ prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież;
- ❖ upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym;
- ❖ upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży.

2. Szkolenie kadr

- ❖ kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie (wczesne rozpoznanie i krótka interwencja);
- ❖ podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie Profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- ❖ rozwijanie systemu kształcenia, doskonalenia zawodowego i odpowiedzialności zawodowej specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień;
- ❖ podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;
- ❖ szkolenia profesjonalistów na temat FASD.

Zadania regulacyjne i zapewnianie skutecznego egzekwowania przepisów, w tym:

- zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu;
- zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych;

Profilaktyka

Profilaktyka uniwersalna

- ❖ poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój;
- ❖ prowadzenie i upowszechnianie programów profilaktycznych w zakresie problemów alkoholowych wśród osób dorosłych, w tym w szczególności w miejscu nauki lub pracy; poszerzenie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje

wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży;

Profilaktyka selektywna

- ❖ poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki selektywnej adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców;
- ❖ poszerzanie i podnoszenie, jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

Profilaktyka wskazująca

- ❖ poszerzanie i udoskonalanie oferty upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki wskazującej; udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci upijają się;

Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa:

- ❖ zwiększanie dostępności i podnoszenie, jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu;
- ❖ poszerzanie i udoskonalanie oferty leczenia uzależnienia od alkoholu, w tym o programy ograniczania picia alkoholu, oraz popularyzowanie metod mających naukowo dowiedzoną skuteczność;
- ❖ zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia;
- ❖ wspieranie działalności środowisk abstynenckich;
- ❖ zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym;
- ❖ zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym;
- ❖ podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- ❖ reedukacja osób, które prowadziły pojazdy, będąc pod wpływem alkoholu;
- ❖ zwiększanie dostępności pomocy dla dzieci z FASD oraz ich opiekunów.

ROZDZIAŁ 1

ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I ICH RODZIN

	Realizacja poprzez następujące zadania:	Termin realizacji
1	Podejmowanie przez GKRPA czynności związanych z przyjmowaniem zgłoszeń o przypadkach wystąpienia nadużywania alkoholu powodujących rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, zakłócenie spokoju lub porządku publicznego,	Działania ciągłe (przez cały rok)
2	Rozpatrywanie wniosków dotyczących osób uzależnionych od alkoholu i ustalanie sposobu dalszego leczenia,	Działania ciągłe (przez cały rok)
3	Prowadzenie rozmów – interwencyjno-motywujących z osobami, co, do których wpłynęły zgłoszenia nawiązanie życzliwego, nieoceniającego kontaktu z klientem (wstępna motywacja do podjęcia terapii, udzielanie informacji o grupach wsparcia i kierowanie na leczenie odwykowe),	Działania ciągłe (przez cały rok)
4	Kierowanie osób, które nie zgodziły się dobrowolnie na zdiagnozowanie i poddanie leczeniu odwykowemu na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od	Działania ciągłe (przez cały rok)

	alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego osób kierowanych do sądu,	
5	Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego i pokrywanie kosztów sądowych, (kompleksowe opracowanie dokumentacji)	Działania ciągłe (przez cały rok)
6	Pokrywanie kosztów przeprowadzenia badania przez biegłego sądowego (psycholog, psychiatrę itp)	Działania ciągłe (przez cały rok)
7	Finansowanie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu współuzależnionych i ich rodzin oraz ofiar i sprawców przemocy finansowanie punktu konsultacyjnego, pomocy prawnej oraz psychospołecznej,	Działania ciągłe (przez cały rok)
8	Kierowanie osób uzależnionych oraz sprawców przemocy domowej do dobrowolnego korzystania z pomocy w punkcie konsultacyjnym w gminie Janowice Wielkie,	Działania ciągłe (przez cały rok)
9	Zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów Punktu Konsultacyjnego,	Działania celowe jednorazowe
10	Zakup artykułów biurowych i innych materiałów potrzebnych na bieżącą działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Działania celowe jednorazowe
11	Organizowanie oraz finansowanie udziału w szkoleniach, konferencjach, warsztatach doskonaleniu oraz opłaty za dojazd: - członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego - terapeutów uzależnień, - nauczycieli i osób pracujących z dziećmi z rodzin, w których występują problemy alkoholowe.	Działania ciągłe (przez cały rok)

Wskaźniki:

- wysokość dofinansowania działalności Ośrodka Pomocy Osobom z Problemami Alkoholowymi,
- liczba osób objętych w jego ramach wsparciem,
- wysokość dofinansowania punktów konsultacyjnych oraz liczba osób objętych przez nie wsparciem,
- wysokość dofinansowania zajęć terapeutycznych dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem oraz jej rodziców oraz liczba osób nimi objętych,
- wysokość dofinansowania profilaktycznych programów psychoedukacyjnych oraz programów psychoterapii.

ROZDZIAŁ 2

UDZIELENIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOLOWE, POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ W RODZINIE

	Realizacja poprzez następujące zadania:	Termin realizacji
1	Poradnictwo psychologiczne i prawne w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin oraz Ofiar i Sprawców Przemocy,	Działania ciągłe (przez cały rok)
2	Udzielanie wsparcia dla rodzin z problemem alkoholowym i narkomanią oraz przemocą w rodzinie	Działania ciągłe
3	Podejmowanie interwencji i kierowanie spraw do odpowiednich instytucji,	Działania ciągłe
4	Finansowanie specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy domowej	Działania ciągłe
5	Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, miejsc w Ośrodkach wsparcia, współpraca ze specjalistycznymi Ośrodkami wsparcia dla osób doświadczających przemocy,	Działania ciągłe

6	Współpraca z podmiotami tworzącymi system pomocy ofiarom przemocy domowej w ramach Ogólnopolskiego Pogotowia Dla Ofiar Przemocy Domowej NIEBIESKA LINIA.	Działania ciągłe
7	Realizacja programów rehabilitacyjnych dla sprawców przemocy w miarę zapotrzebowania,	Działania ciągłe
8	Działania mające na celu integrację rodzin i środowisk abstynenckich tym wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne,	Działania ciągłe
9	Informowanie o chorobie alkoholowej i możliwości podjęcia leczenia,	Działania ciągłe
10	Diagnozowanie sytuacji całej rodziny i proponowanie pomocy dla wszystkich jej członków,	Działania ciągłe
11	Współpraca ze Szkołą Podstawową w Janowicach Wielkich, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie organizowania dodatkowej opieki, pomocy psychologiczno- pedagogicznej dla dzieci z rodzin, w których występują problemy alkoholowe, problemy narkomanii i przemocy w rodzinie,	Działania ciągłe
12	Edukacja publiczna w obszarze przeciwdziałania przemocy (zakup; przewodniki, broszury, ulotki),	Działania ciągłe
13	Organizowanie szkoleń prelekcji na temat różnego rodzaju uzależnień, organizowanie lokalnych narad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.	Działania ciągłe
14	Wspieranie i koordynowanie pracy interdyscyplinarnych zespołów ds. pomocy dziecku i rodzinie, w której występuje problem uzależnień.	Działania ciągłe
15	Realizacja szkolnych programów profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy,	Działania ciągłe
16	Organizacja własnych kampanii z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy,	Działania ciągłe
17	Organizowanie spędzania wolnego czasu dla osób współuzależnionych poprzez udział w masowych imprezach bezalkoholowych, festynach, zajęciach sportowych itp.	Działania ciągłe

Wskaźniki :

- wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań opiekuńczo-wychowawczych,
- liczba osób objętych wsparciem,
- liczba i rodzaj podjętych działań,
- wysokość dofinansowania warsztatów profilaktycznych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty”,
- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie objętych programami korekcyjno- edukacyjnymi.

ROZDZIAŁ 3

PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ I EDUKACYJNEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII I PRZEMOCY W RODZINIE W TYM PROWADZENIE POZALEKCYJNYCH ZAJĘĆ SPORTOWYCH A TAKŻE DZIAŁAŃ NA RZECZ DOŻYWIANIA DZIECI UCZESTNICZĄCYCH W POZALEKCYJNYCH PROGRAMACH OPIEKUŃCZO WYCHOWAWCZYCH I SOCJOTERAPEUTYCZNYCH

	Realizacja poprzez następujące zadania:	Termin realizacji
1	Realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych w szkołach, dotyczących alkoholizmu, narkomanii przemocy w rodzinie dla dzieci, młodzieży oraz ich rodziców. Prowadzenie działań informacyjno- edukacyjnych adresowanych do różnych grup społecznych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu oraz zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych oraz innych produktów, których	Działania ciągłe

	spożywanie może prowadzić do uzależnienia;	
2	Prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież. Upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży.	Działania ciągłe
3	Udział w finansowaniu szkolnych programów profilaktyki, teatrów o takiej samej tematyce,	Działania ciągłe
4	Organizacja i finansowanie spektakli teatralnych o treściach związanych z profilaktyką uzależnień,	Działania ciągłe
5	Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką alkoholową, narkomanią, przemocą w rodzinie - rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniami,	Działania ciągłe
6	Prowadzenie zajęć warsztatowych dla dzieci i młodzieży pod kątem kształtowania ich umiejętności życiowych (np. radzenie sobie ze stresem, podejmowania decyzji, szukania pomocy, prowadzenie warsztatów kulinarnych itp.)	Działania ciągłe
7	Finansowanie profilaktycznych pozalekcyjnych zajęć edukacyjnych i sportowych,	Działania ciągłe
8	Dofinansowanie zatrudnienia animatorów prowadzących szeroko dostępne działania sportowe na obiektach sportowych,	Działania ciągłe
9	<u>Promocja zdrowia</u> EDUKACJA ZROWOTNA- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia, prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież, upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach w szczególności z problemem alkoholowym <u>PROFILAKTYKA</u> PROFILAKTYKA UNIWERSALNA: 1) Wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych, używania substancji psychoaktywnych uzależnieniami behawioralnymi i innych zachowani ryzykownych; 2) Wdrożenie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowani prozdrowotnych dzieci i młodzieży; 3) Wspieranie programów oraz przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież i skierowanych do grup rówieśniczych; <u>Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez:</u> a) inicjowanie i organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz dowóz na zajęcia i zawody sportowe, (zakup nagród, poczęstunek, wyposażenie w stroje sportowe, sprzęt sportowy oraz inne materiały pomocnicze), organizowanie lokalnych imprez, konkursów, warsztatów, zajęć promujących zdrowy styl życia bez używek. b) finansowania programów, projektów dotyczących aktywnych form spędzania wolnego czasu poprzez „Profilaktykę przez sport” wspieranie zajęć sportowych, rekreacyjnych, pozaszkolnych, Organizacja imprez sportowych i kulturalnych c) organizowanie atrakcyjnych form czynnego wypoczynku: zimowiska, półkolonie, kolonie letnie, wycieczki krajoznawcze i festyny, wyjazdy na basen, rajdy, dyskoteki bez alkoholu, zajęcia świetlicowe zajęcia w klubie, zajęcia w punktach bibliotecznych itp.; wraz z dożywianiem dzieci w okresie uczestnictwa.	Działania ciągłe
10	<u>PROFILAKTYKA SELEKTYWNA:</u> 1) Wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki selektywnej adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców; 2) Prowadzenie konsultacji poradnictwa psychologicznego oraz zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją, wykluczeniem społecznym sprawiającej kłopoty wychowawcze oraz eksperymentującej ze środkami uzależniającymi	Działania ciągłe

11	Finansowanie świetlic wiejskich, klubów, punktów konsultacyjnych, punktów bibliotecznych w gminie, wyposażanie oraz doposażenie ich w sprzęt, sprzęt meblowy, multimedialny oraz materiały papiernicze, biurowe a także materiały niezbędne do funkcjonowania oraz prowadzenia zajęć (w okresie ferii zimowych, wakacji i innych okoliczności)	Działania ciągłe
12	Wspieranie działań świetlic wiejskich dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka. Zakup sprzętu sportowego dla jednostek, organizacji stowarzyszeń prowadzących zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży, jako wspieranie bazy niezbędnej dla realizacji pozalekcyjnych zajęć sportowych,	Działania ciągłe
13	Doposażenie oraz montaż elementów placów zabaw, elementów sportowych typu fitness w Gminie Janowice Wielkie,	Działania czasowe
14	Zorganizowanie i sfinansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz przemocy w rodzinie dla pedagogów szkolnych, nauczycieli, wychowawców świetlic środowiskowych – niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą.	Działania ciągłe wg potrzeb
15	<u>PROFILAKTYKA WSKAZUJĄCA.</u> 1. Udzielanie specjalistycznej pomocy osobom z problemem alkoholowym i używających środków odurzających oraz wsparcia rodzinom tych osób. 2. Wspieranie działalności środowisk abstynenckich	Działania ciągłe

Wskaźniki:

- wysokość dofinansowania przedsięwzięć organizowanych w ramach programu „Profilaktyka poprzez sport”,
- liczba i rodzaj podjętych działań oraz osób biorących w nich udział,
- liczba osób i rodzaj przeprowadzonych szkoleń,
- liczba sprzedawców napojów alkoholowych objętych szkoleniami,
- liczba podmiotów zaangażowanych w realizację programu;
- liczba osób uczestniczących w zorganizowanych działaniach,

ROZDZIAŁ 4

WSPOMAGANIE DZIAŁALNOŚCI INSTYTUCJI, STOWARZYSZEŃ I OSÓB FIZYCZNYCH, SŁUŻĄCEJ ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, NARKOMANII I PRZEMOCY W RODZINIE. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI I INNYMI JEDNOSTKAMI POŻYTKU PUBLICZNEGO W OBSZARZE ZAKRESIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

	Realizacja poprzez następujące zadania:	Termin realizacji
1	Organizowanie i dofinansowywanie wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży ze środowisk zaniedbanych wychowawczo, rodzin dysfunkcyjnych z problemem alkoholowym oraz osób szczególnie narażonych na działanie czynnika środowisk,	Działania czasowe
2	Udzielenie dotacji celowych na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla klubów sportowych realizujących zadania związane z profilaktyką, organizacjom pozarządowym, które statutowo zajmują się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a także promowanie ciekawych projektów i inicjatyw społecznych.	Działania ciągłe
3	Prowadzenie edukacji publicznej w obszarze profilaktyki zachowani ryzykownych, przeciwdziałania przemocy i promocji zdrowego stylu życia (organizacja kampanii społecznych, konferencji zwiększających kompetencje osób pracujących w obszarze profilaktyki).	Działania ciągłe

Wskaźniki:

- wysokość dofinansowania działalności stowarzyszeń,

- wysokość dofinansowania działań podejmowanych przez podmioty działające w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie,
- liczba organizacji /programów; liczba osób biorących udział w programach.

ROZDZIAŁ 5

PODEJMOWANIE INTERWENCJI W ZWIĄZKU Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH REKLAMY, PROMOCJI I WARUNKÓW SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ WYSTĘPOWANIE PRZED SĄDEM W CHARAKTERZE OSKARŻYCIELA PUBLICZNEGO

	Realizacja poprzez następujące zadania:	Termin realizacji
1	Zadbanie, aby w miejscach sprzedaży napojów alkoholowych były widoczne informacje o szkodliwości spożywania alkoholu oraz zakazie podawania i sprzedaży alkoholu, osobom nieletnim i nietrzeźwym,	Działania ciągłe
2	Przeprowadzanie odpowiednich czynności wyjaśniających i zmierzających do ustalenia osób dopuszczających się naruszania przepisów zabraniających reklamy i produkcji napojów alkoholowych oraz zabraniających sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw,	Działania ciągłe
3	Egzekwowanie uchybień na drodze sądowej.	Działania ciągłe

Wskaźniki:

- liczba wizytacji i kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- liczba podjętych interwencji w związku z nieprzestrzeganiem zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- liczba wszczętych postępowań w związku z naruszeniem art. 131 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

ROZDZIAŁ 6

OGRANICZENIE DOSTĘPNOŚCI DO ALKOHOLU

	Realizacja poprzez następujące zadania:	Termin realizacji
1	Przestrzeganie uchwał Rady Gminy w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy Janowice Wielkie miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz w sprawie ustalenia limitu punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych powyżej 4,5%,	Działania ciągłe
2	Przestrzeganie zasad wydawania i cofanie zezwoleń na prowadzenie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,	Działania ciągłe
3	Organizacja i finansowanie szkoleń dla sprzedawców alkoholi	Działania ciągłe
4	Kontrola przestrzegania postanowień ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi: a) Kontrola sklepów; b) Kontrola lokali gastronomicznych.	Działania ciągłe

ROZDZIAŁ 7

FINANSOWANIE PROGRAMU I ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Środki na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie prowadzonych w postaci niniejszego Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz w ramach środków własnych gminy.

Finansowanie realizacji poszczególnych zadań określa preliminarz wydatków zgodny z projektem budżetu na 2020 rok w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdziale 85154 przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz rozdziale 85153 przeciwdziałanie narkomanii.

Na realizację tych zadań przeznacza się w budżecie gminy na rok 2020 kwotę 66 000,00 zł.

1. Ustala się wynagrodzenie dla Sekretarza Gminnej Komisji w wysokości 550,00 zł brutto miesięcznie.
 2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za udział
 3. w posiedzeniach w wysokości:
 - przewodniczący Komisji 200, 00 zł,
 - członkowie Komisji 180, 00 zł.
 4. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie listy obecności zatwierdzonej przez Sekretarza Komisji.
- Termin realizacji: cały rok.

ROZDZIAŁ 8

REALIZATORZY PROGRAMU I PARTNERZY

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny Janowice Wielkie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Janowice Wielkie,
- Szkoła Podstawowa im. Wandy Rutkiewicz w Janowicach Wielkich,
- Świetlice wiejskie, kluby funkcjonujące na terenie gminy Janowice Wielkie,
- Organizacje pozarządowe.

ROZDZIAŁ 9

MONITORING PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z PROBLEMATYKĄ UZALEŻNIEŃ

Realizacja programu będzie podlegała monitoringowi, który polega na zbieraniu i analizowaniu informacji w celu ustalenia czy wyznaczone w ramach programu zadania są realizowane zgodnie z założonym planem. Monitoring realizacji gminnego programu prowadzony będzie poprzez:

- a. sprawozdania wewnętrzne sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Gminnego Programu będzie integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego składanego zgodnie z obowiązującymi przepisami Radzie Gminy,
- b. sprawozdania zewnętrzne dla:
 - Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii za pośrednictwem Urzędu Marszałkowskiego we Wrocławiu.